

Vážená paní ministryně (zdravotnictví),
pane řediteli (FN Motol),
pane řediteli (VZP),
dámy a pánové!

Jsem rád, že se tato významná akce stala součástí národní kampaně STOP násilí na dětech, jejíž realizaci uložila vláda v souvislosti se schválením Národní strategie prevence násilí na dětech.

Zdá se, že zdravotnictví je jednou z prvních oblastí, která se aktivně hlásí a naplňuje program Rady Evropy „Budujeme Evropu pro děti a s nimi“, který koordinuje a integruje národní strategie prevence násilí na dětech. Zhruba před šesti týdny se v Madridu konala konference Rady Evropy na téma „Zdravotní péče v Evropě – pro děti a s nimi“, která zahájila projekt týkající se potřeb a práv dětí v oblasti zdraví. Jeho hlavním cílem je poskytování dětem přátelské zdravotní péče a podpora participace dětí při ochraně jejich zdraví. Tyto principy vystupují do popředí u dětí, které utrpěly úraz či se staly předmětem ataku jakékoli formy interpersonálního násilí. Všichni se shodneme, že právo dětí na ochranu jejich zdraví má sociální rozměr, který je u úrazů a násilí ještě znásoben.

Víme, že ochrana zdraví a zdravotní stav mladé generace je obrazem sociální a kulturní úrovně každé země a shodneme se, že v evropském kontextu ČR ob stojí velmi solidně a pohybuje se v první polovině. Přesto musím konstatovat, že vláda 22. srpna 2007 při projednání Zprávy o situaci v oblasti dětských úrazů konstatovala, že v ČR jsou úrazy nejčastější příčinou úmrtí dětí a mladých dospělých a třetí nejčastější příčinou úmrtí v celé populaci. Dopravní úrazy dětí jsou v ČR 2x vyšší než v motoristicky vyspělých evropských zemích a v ČR tvoří polovinu všech úrazů dětí do 15 let. Tato fakta byla důvodem, proč vláda schválila Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007 – 2017, jehož cílem je zejména koordinace systémového řešení. Z pohledu lidskoprávního jde o zvýšení a zefektivnění práva dětí na ochranu jejich zdraví a práva na bezpečné prostředí.

Vláda ČR také 3. září 2008 schválila Národní strategii prevence násilí na dětech na období 2008 – 2018, která byla vypracována s cílem komplexního preventivního přístupu k násilí na dětech, kterým jsou děti ohrožené v rodině, škole, médiích, zařízeních ústavní výchovy a komunitě. Strategie byla vypracována v souladu s doporučením 1. světové zprávy OSN o násilí na dětech. Tato strategie se dotýká všech forem interpersonálního násilí počínaje tělesnými tresty a obchodem s dětmi

konče. Lze konstatovat, že počet ohrožených dětí násilím v ČR je srovnatelný s ostatními evropskými zeměmi – pouze je u nás vyšší četnost tělesných trestů, vyšší výskyt psychické a emocionální deprivace u dětí dlouhodobě žijících v zařízeních ústavní výchovy, vyšší stupeň ohrožení dětí v kyberprostoru různými formami online násilí. Úmluva o právech dítěte jasně stanoví právo dítěte na ochranu před všemi formami interpersonálního násilí. V moderní společnosti nelze žádnou formu násilí na dětech akceptovat a proto lze na každý případ násilí vůči dítěti hovořit jako o selhání a znásilnění práva. Každé násilí je neospravedlnitelné, neomluvitelné, nepřijatelné, v rozporu s právy dítětem a co je důležité, lze mu předcházet.

Ve čtyřech evropských zemích – Itálie, Norsko, Portugalsko a Rumunsko – vznikl pilotní projekt prevence násilí na dětech, na jehož podkladě bylo identifikováno 12 základních principů. Rada Evropy koordinuje národní strategie prevence násilí na dětech tak, aby pro všechny děti na území Evropy byl zajištěný stejný stupeň ochrany. Již nyní mohu konstatovat, že připravovaný národní akční plán strategie prevence násilí na dětech monitoruje všechny aktivity právě optikou těchto principů a předpokládá systémový přístup a změnu v dlouhodobé strategii na období 2011 – 2018 a to v souladu s evropskou strategií, která byla včera přijatá na konferenci RE ve Štrasburku.

Dámy a pánové, jsem rád, že se prevence dětských úrazů a prevence násilí na dětech stala hlavním tématem tohoto odborného mezinárodního semináře, který je součástí českého předsednictví v Radě EU a svým způsobem navazuje na předsednickou konferenci Evropa přátelská dětem, která se v rovině lidskoprávního pohledu věnovala násilí na dětech také a její závěry přispějí k prevenci dětských úrazů i násilí na dětech. Jmenuji pro příklad prosazování „zájmu“ dětí v každodenním životě, vytváření dětem přátelského světa, podpora vzdělávání, ustavení ombudsmana pro děti a rozvoj mezinárodní spolupráce a předpokládám, že tímto výčtem jsem zvýraznil společný jmenovatel úmyslného a neúmyslného ublížení dětem, jehož následky si děti často nesou celý život a které mohou snižovat kvalitu jejich života. To je důvod, pro který Vám přeji hodně pracovních úspěchů nejen ve vašem dvoudenním jednání, ale zejména v následujících dnech, kdy budete vést společnost k efektivnější ochraně dětí.

